

NESLUŽBENI PROČIŠĆENI TEKST

Zakon o provedbi Uredbe (EZ) br. 396/2005 o maksimalnim razinama ostataka pesticida u i na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog podrijetla

Vrijedi od 20. ožujka 2020.

Strojno pročišćen iz: NN 80/2013, NN 115/2018, NN 32/2020

Ovo je neslužbeni pročišćeni tekst, izrađen strojno iz akata objavljenih u Narodnim novinama. Mjerodavne su objave u Narodnim novinama. Objavljen je pod licencom CC BY 4.0.

Izvezen sa slovozakona.hr/zakon/zakon-o-provedbi-uredbe-ez-br-396-2005-o-maksimalnim-razinama-ostataka-pesticida-u-i-na-hrani-i-hrani-za-zivotinje-biljnog-i-zivotinjskog-podrijetla/

Sadržaj

I. OPĆE ODREDBE	3
Svrha Zakona	3
Pojmovi	3
II. NADLEŽNA TIJELA I NJIHOVE NADLEŽNOSTI	3
Nadležna tijela	3
Podjela nadležnosti	4
III. STRUČNE INSTITUCIJE I NJIHOVE NADLEŽNOSTI	4
Stručne institucije	4
IV. NACIONALNI PROGRAM KONTROLE	5
Nacionalni program monitoringa ostataka pesticida u hrani	5
V. UZORKOVANJE I ANALIZE	5
Uzorkovanje i analize	5
VI. IZVJEŠĆIVANJE	5
Izvješćivanje	5
VII. NAKNADE	6
Naknade	6
VIII. NADZOR I SLUŽBENE KONTROLE	6
Službene kontrole i inspekcijski nadzor	6
Ovlasti inspektora	7
Upravni postupak	7
Dužnosti	8
Upravni nadzor	8
IX. PREKRŠAJNE ODREDBE	8
X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	9
Odredbe akata o izmjenama i odluke Ustavnog suda	10

ZAKON
O PROVEDBI UREDBE (EZ) BR. 396/2005 O MAKSIMALNIM
RAZINAMA OSTATAKA PESTICIDA U I NA HRANI I HRANI ZA
ŽIVOTINJE BILJNOG I ŽIVOTINJSKOG PODRIJETLA

I. OPĆE ODREDBE

Svrha Zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom utvrđuju nadležna tijela i njihove nadležnosti, stručne institucije, službene kontrole te se propisuju prekršajne odredbe za provedbu Uredbe (EZ) br. 396/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. veljače 2005. o maksimalnim razinama ostataka pesticida u i na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog podrijetla koja nadopunjuje Direktivu Vijeća 91/414/EEZ (SL L 70, 16. 3. 2005) – u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 396/2005.

Pojmovi

Članak 2.

Pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju jednako značenje kao pojmovi uporabljeni u Uredbi (EZ) br. 396/2005, Uredbi (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane, Uredbi (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o službenim kontrolama koje se provode radi verifikacije postupanja u skladu s propisima o hrani za životinje i hrani te pravilima o zdravlju i zaštiti životinja i Uredbi (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i ukidanju direktiva Vijeća 79/117/EEZ i 91/414/EEZ.

II. NADLEŽNA TIJELA I NJIHOVE NADLEŽNOSTI

Nadležna tijela

Članak 3.

(1) Nadležna tijela za provedbu Uredbe (EZ) br. 396/2005 i ovoga Zakona jesu ministarstvo nadležno za poljoprivredu i Državni inspektorat, svako u svom djelokrugu.

(2) Za provedbu pravno obvezujućih akata Europske unije donesenih na temelju Uredbe (EZ) br. 396/2005 ministar nadležan za poljoprivredu donosi prema potrebi pravilnike, naredbe ili naputke.

(3) Za provedbu posebnih znanstvenih i stručnih poslova u području ostataka pesticida ministar nadležan za poljoprivredu može ovlastiti pravne osobe s javnim ovlastima i druge javne ustanove.

(4) Ministar može pravilnicima, naredbama i naputcima uređivati pitanja koja nisu posebno uređena Uredbom (EZ) br. 396/2005 u mjeri potrebnoj za njezinu učinkovitu provedbu.

Podjela nadležnosti

Članak 4.

(1) Ministarstvo nadležno za poljoprivredu je kontaktna točka sukladno članku 38. Uredbe (EZ) br. 396/2005.

(2) Ministarstvo nadležno za poljoprivredu je nadležno za:

1. obavljanje administrativnih poslova, postupaka i mjera iz članaka 6., 7., 8., 9., 13., i 16., članka 18. stavaka 3. i 4., članka 23., 38., 40., 42. i 43. Uredbe (EZ) br. 396/2005 koji se odnose na određivanje ili promjenu maksimalnih razina ostataka pesticida (u daljnjem tekstu: MDK) te suradnju s nadležnim tijelima Republike Hrvatske, podnositeljima zahtjeva, vlasnicima rješenja o registraciji, državama članicama Europske unije (u daljnjem tekstu: EU), Europskom agencijom za sigurnost hrane (u daljnjem tekstu: EFSA) i Europskom komisijom (u daljnjem tekstu: Komisija) te prijavu svoje nadležnosti Komisiji;

2. uspostavu i pripremu višegodišnjeg nacionalnog programa kontrole ostataka pesticida iz članka 30. Uredbe (EZ) br. 396/2005, koordinaciju njegove provedbe, dostavu programa Komisiji i EFSA-i te objavu rezultata programa na internetu;

3. dostavljanje podataka iz članka 31. Uredbe (EZ) br. 396/2005.

(3) Sukladno posebnom propisu o službenim kontrolama te propisima kojima su uređeni djelokrug i ovlasti sanitarne, poljoprivredne i veterinarske inspekcije, ministarstvo nadležno za poljoprivredu i Državni inspektorat nadležni su za:

1. provedbu službenih kontrola iz članka 26. Uredbe (EZ) br. 396/2005;

2. poslove uzorkovanja iz članka 27. Uredbe (EZ) br. 396/2005;

3. provedbu Nacionalnog programa monitoringa ostataka pesticida u hrani iz članka 30. Uredbe (EZ) br. 396/2005;

4. provedbu hitnih mjera iz članka 35. Uredbe (EZ) br. 396/2005.

III. STRUČNE INSTITUCIJE I NJIHOVE NADLEŽNOSTI

Stručne institucije

Članak 5.

(1) U provedbi članka 8. Uredbe (EZ) br. 396/2005 ministarstvo nadležno za poljoprivredu surađuje s Hrvatskom agencijom za poljoprivredu i hranu i Institutom za medicinska istraživanja i medicinu rada.

(2) Stručne institucije iz stavka 1. ovoga članka obavljaju i druge znanstvene i stručne poslove i zadaće u području ostataka pesticida koje im dodijeli ministarstvo nadležno za poljoprivredu u svrhu provedbe Uredbe (EZ) br. 396/2005 i ovoga Zakona.

(3) U slučaju potrebe ministar nadležan za poljoprivredu može ovlastiti i druge znanstvene i stručne institucije za provođenje znanstvenih i stručnih poslova i zadataka iz područja ostataka pesticida u svrhu provedbe Uredbe (EZ) br. 396/2005.

(4) Institucija za procjenu rizika za potrošače za područje ostataka pesticida je Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu.

IV. NACIONALNI PROGRAM KONTROLE

Nacionalni program monitoringa ostataka pesticida u hrani

Članak 6.

(1) Ministarstvo nadležno za poljoprivredu donosi Nacionalni program monitoringa ostataka pesticida u hrani (u daljnjem tekstu: Nacionalni program monitoringa) iz članka 30. Uredbe (EZ) br. 396/2005.

(2) U Nacionalnom programu monitoringa iz stavka 1. ovoga članka odredit će se laboratorij za provedbu analiza uzoraka i provoditelji programa te način izvješćivanja sukladno zahtjevima Uredbe Komisije (EU) br. 788/2012 i budućih uredbi Komisije koje se donose za provedbu koordiniranog višegodišnjeg programa kontrole Europske unije za trogodišnje razdoblje s ciljem osiguranja sukladnosti s maksimalnim razinama ostataka pesticida te procjene izloženosti potrošača ostacima pesticida u i na hrani biljnog i životinjskog podrijetla.

V. UZORKOVANJE I ANALIZE

Uzorkovanje i analize

Članak 7.

(1) Uzorkovanje i analize uzoraka na ostatke pesticida se provode u skladu s odredbama Pravilnika o metodama uzorkovanja za provedbu službene kontrole ostataka pesticida u i na proizvodima biljnog i životinjskog podrijetla (»Narodne novine«, br. 77/08.)[1] i Uredbom (EZ) br. 882/2004.

(2) Pri utvrđivanju sukladnosti ili nesukladnosti s propisanim MDK tijekom provedbe programa potrebno je uzeti u obzir mjernu nesigurnost sukladno EU smjernicama o metodi provjere i kontrole kvalitete postupaka za analizu ostataka pesticida u hrani i hrani za životinje.

VI. IZVJEŠĆIVANJE

Izvješćivanje

Članak 8.

(1) Ministarstvo nadležno za poljoprivredu dostavlja Nacionalni program monitoringa Komisiji i EFSA-i sukladno članku 30. stavku 2. Uredbe (EZ) br. 396/2005 te objavljuje rezultate Nacionalnog programa monitoringa sukladno članku 30. stavku 3. Uredbe (EZ) br. 396/2005.

(2) Ministarstvo nadležno za poljoprivredu dostavlja informacije iz članka 31. Uredbe (EZ) br. 396/2005 državama članicama EU, Komisiji i EFSA-i.

(3) Državni inspektorat dostavlja ministarstvu nadležnom za poljoprivredu informacije iz članka 31. stavaka a), d) i e) Uredbe (EZ) br. 396/2005 sukladno svojim ovlastima i djelokrugu.

VII. NAKNADE

Naknade

Članak 9.

(1) U skladu s člankom 42. Uredbe (EZ) br. 396/2005 podnositelji zahtjeva plaćaju naknade za poslove koji se odnose na određivanje, izmjene i brisanje MDK.

(2) Visinu i način raspodjele naknada za poslove iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar nadležan za poljoprivredu uz prethodno mišljenje ministra financija.

(3) Neutrošeni namjenski prihodi iz ovoga članka mogu se iznimno koristiti za rashode nastale uslijed posebnih okolnosti odnosno događaja ili određenog stanja koje se nije moglo predvidjeti i na koje se nije moglo utjecati, a koje ugrožava život i zdravlje građana, imovinu veće vrijednosti, znatno narušava okoliš, narušava gospodarsku aktivnost ili uzrokuje znatnu gospodarsku štetu, o čemu odlučuje ministar.

(4) Subjekt u poslovanju s hranom snosi sve troškove koji nastaju tijekom provedbe mjera iz članka 11. ovoga Zakona, sukladno članku 54. stavku 5. Uredbe (EZ) br. 882/2004.

(5) Financijska sredstva za provedbu laboratorijskih analiza uzoraka u sklopu Nacionalnog programa monitoringa iz članka 6. ovoga Zakona osiguravaju se u državnom proračunu.

VIII. NADZOR I SLUŽBENE KONTROLE

Službene kontrole i inspekcijski nadzor

Članak 10.

Nacionalni program monitoringa iz članka 30. Uredbe (EZ) br. 396/2005, službene kontrole ostataka pesticida iz članka 26. Uredbe (EZ) br. 396/2005 i inspekcijski nadzor nad provedbom Uredbe (EZ) br. 396/2005 i ovoga Zakona obavljaju poljoprivredna, veterinarska i sanitarna inspekcija sukladno Uredbi (EZ) br. 882/2004, Uredbi (EZ) br. 178/2002, posebnom propisu o hrani, Zakonu o uvozu hrane i hrane za životinje iz trećih zemalja (»Narodne novine«, br. 39/13.) posebnom propisu o službenim kontrolama te propisima kojima su uređeni djelokrug i ovlasti sanitarne, poljoprivredne i veterinarske inspekcije.

Ovlaсти inspektora

Članak 11.

Osim ovlaštenja navedenih u članku 10. ovoga Zakona poljoprivredni, veterinarski i sanitarni inspektor ima na temelju ovoga Zakona i sljedeće ovlasti:

1. određuje odgovarajuće mjere ako utvrdi prekoračenje maksimalno dopuštene razina ostataka pesticida, sukladno rezultatima analize;
 - određuje mjere upozorenja ako je prekoračenje MDK unutar mjerne nesigurnosti;
 - zabranjuje promet proizvoda biljnog ili životinjskog podrijetla koji ne udovoljavaju zahtjevima iz članka 18. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 396/2005 uzimajući u obzir mjernu nesigurnost;
 - naređuje povlačenje ili opoziv proizvoda biljnog ili životinjskog podrijetla koji predstavljaju rizik za potrošače;
2. naređuje povlačenje ili opoziv proizvoda koje je sukladno članku 19. Uredbe (EZ) br. 396/2005 zabranjeno stavljati na tržište kao hranu ili hranu za životinje, odnosno za hranidbu životinja;
3. zabranjuje stavljanje u promet prerađene ili složene hrane ili hrane za životinje koja nije u skladu s člankom 20. Uredbe (EZ) br. 396/2005;
4. naređuje povlačenje ili opoziv hrane za životinje koja ne udovoljava zahtjevima iz članka 18. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 396/2005;
5. naređuje provedbu daljnjih uzorkovanja hrane od strane subjekta u poslovanju s hranom, odnosno hranom za životinje s povećanom učestalošću u slučaju prekoračenja MDK ili sumnje na prekoračenje MDK;
6. naređuje uklanjanje nesukladnosti utvrđenih službenom kontrolom i određuje rok za uklanjanje nesukladnosti;
7. privremeno zabranjuje proizvodnju i stavljanje na tržište hrane ili hrane za životinje za koju postoji sumnja u prekoračenje MDK do dobivanja rezultata analize i/ili procjene rizika;
8. obavlja druge radnje i poduzima druge mjere potrebne za provedbu Uredbe (EZ) br. 396/2005 i ovoga Zakona.

Upravni postupak

Članak 12.

- (1) Mjere iz članka 11. ovoga Zakona naređuju se pisanim rješenjem donesenim u upravnom postupku.
- (2) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka može se u roku od 15 dana od zaprimanja rješenja izjaviti žalba Državnom inspektoratu.
- (3) Žalba protiv rješenja donesenih na temelju članka 11. ovoga Zakona ne odgađa izvršenje rješenja.
- (4) Inspektor u obavljanju službene kontrole ima pravo i dužnost donijeti usmeno rješenje za izvršenje određenih mjera osiguranja:
 - kada rizik za zdravlje ljudi zahtijeva da se određena mjera poduzme odmah, bez odgađanja,

- kada postoji opasnost od prikrivanja, zamjene ili uništenja hrane ili hrane za životinje ili dokaza ako se mjera ne poduzme odmah.
- (5) Inspektor ima pravo i dužnost narediti izvršenje usmenog rješenja odmah. Usmeno rješenje unosi se u zapisnik o izvršenom pregledu.
- (6) Na zahtjev stranke izdat će se pisani otpravak rješenja u roku od osam dana.

Dužnosti

Članak 13.

- (1) Pravne i fizičke osobe koje podliježu nadzoru inspekcije iz članaka 10. i 11. ovoga Zakona dužne su omogućiti obavljanje inspekcijskog nadzora, pružiti potrebne podatke i obavijesti te osigurati uvjete za nesmetani rad.
- (2) Pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka dužne su staviti na raspolaganje dovoljne količine hrane ili hrane za životinje kako bi se provelo uzorkovanje.
- (3) Pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka dužne su na zahtjev inspekcija u određenom roku dostaviti ili pripremiti podatke i materijale koji su im potrebni za obavljanje poslova inspekcijskog nadzora.

Upravni nadzor

Članak 14.

Upravni nadzor nad provedbom Uredbe (EZ) br. 396/2005 i ovoga Zakona provode ministarstvo nadležno za poljoprivredu i Državni inspektorat, sukladno podjeli nadležnosti iz članka 4. ovoga Zakona.

IX. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 15.

- (1) Novčanom kaznom od 50.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:
- stavlja na tržište hranu ili hranu za životinje ili koristi za hranidbu životinja hranu za životinje koja ne udovoljava zahtjevima iz članka 18. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 396/2005,
 - umješava ili koristi u preradi proizvode čije razine prelaze MDK radi razrjeđivanja s drugim proizvodima protivno članku 19. Uredbe (EZ) br. 396/2005,
 - stavlja na tržište prerađenu ili složenu hranu ili hranu za životinje koja nije u skladu s člankom 20. Uredbe (EZ) br. 396/2005,
 - inspektoru ne omogući nesmetano obavljanje inspekcijskog nadzora iz članaka 10. i 11. ovoga Zakona ili ga pri tom sprječava, vrijeđa ili mu ne da na uvid zahtijevanu dokumentaciju, objašnjenje podataka ili potrebne predmete sukladno članku 13. ovoga Zakona,
 - ne postupi po rješenju poljoprivrednog, veterinarskog ili sanitarnog inspektora kojim je naređena mjera ili radnja iz članka 11. ovoga Zakona.
- (2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kuna.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba (samostalni poduzetnik ili pojedinac) novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kuna.

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 16.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaju važiti:

- članak 10. stavci 1., 2. i 3., članak 34. stavak 1. točka 3. i članak 48. Zakona o sredstvima za zaštitu bilja (»Narodne novine«, br. 70/05.);
- Pravilnik o maksimalnim razinama ostataka pesticida u i na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog podrijetla (»Narodne novine«, br. 148/08., 49/09., 118/09., 36/10., 26/11. i 111/12.).

Članak 17.

Propis iz članka 9. stavka 2., za čije je donošenje ovlašten ovim Zakonom, ministar nadležan za poljoprivredu će donijeti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 18.

Postupci inspekcijskog nadzora započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se po odredbama Zakona o hrani (»Narodne novine«, br. 46/07., 84/08. i 55/11.) i Zakona o sredstvima za zaštitu bilja (»Narodne novine«, br. 70/05.).

Članak 19.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Odredbe akata o izmjenama i odluke Ustavnog suda

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 115/2018

Članak 7.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. travnja 2019.

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 32/2020

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.